NORAKSTS

Lieta Nr. A 42 4526 08
Lietvedības Nr. A 2124-09/8

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2009.gada 3.novembrī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnesis M.Birkmanis,

piedaloties pieteicējiem *J.B.*, *V.B.*, *M.B.*, *Ju.B.*, pieteicējas *V.B.* pārstāvim zvērinātam advokātam Aivaram Pličam,
atbildētājas – Rīgas pilsētas pašvaldības pusē pieaicinātās iestādes – Rīgas domes Dzīvojamo telpu izīrēšanas komisijas pilnvarotajai pārstāvei zvērinātai advokātei Anitai Šauriņai,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu *J.B.*, *Ju.B.*, *M.B.* un *V.B.* pieteikumā par Rīgas domes Dzīvojamo telpu izīrēšanas komisijas 2007.gada 10.decembra lēmuma (sēdes protokols Nr.87) atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Rīgas domes Dzīvojamo telpu izīrēšanas komisija 2007.gada 10.decembrī pieņēma lēmumu (sēdes protokols Nr.87), ar kuru nolemts atteikt izīrēt ārpuskārtas *J.B.* 4 cilvēku ģimenei (viņš, sieva *V.B.*, 2 dēli: *Ju.B.*, *M.B.*) dzīvojamo telpu, pamatojoties uz likuma „Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā" 14.panta septīto daļu un Rīgas domes 2005.gada 12.jūlija saistošo noteikumu Nr.6 „Personu, kurām nepieciešama palīdzība dzīvokļa jautājumu risināšanā, reģistrācijas un palīdzības sniegšanas kārtība" 4.3.3.apakšpunktu un Administratīvā procesa likuma 6.pantu.

[2] 2008.gada 11.janvārī Administratīvajā rajona tiesā saņemts *J.B.*, *Ju.B.*, *M.B.* un *V.B.* pieteikums, kurā pieteicēji lūdz tiesu atcelt Rīgas domes Dzīvojamo telpu izīrēšanas komisijas 2007.gada 10.decembra lēmumu (sēdes protokols Nr.87) (turpmāk arī – Lēmums).

Pieteicēji pieteikumā norāda tālāk minēto.

[2.1] Pieteicēji uzskata, ka Rīgas domes Dzīvojamo telpu izīrēšanas komisija, pareizi konstatējot lietas faktiskos apstākļus, nepareizi ir izlietojusi savas tiesības un pretēji likuma normām, piemērojusi tās, pieņemot viņiem nelabvēlīgu nolēmumu.

[2.2] Kā redzams no lietas, tad pieteicēju ģimene sastāv uzskaitē Rīgas domē dzīvokļa jautājumu risināšanā 7.reģistrā.

Lēmumā konstatēts tas, ka dzīvojamā māja, kurā viņi dzīvo, tika denacionalizēta. Tāpat konstatēts arī tas, ka dzīvojamās mājas īpašnieka –

SIA „Līčkalni Plus" valdes priekšsēdētāja *I.Z.* ar Rīgas domes Administratīvās komisijas 2007.gada 20.marta lēmumu par pamatpakalpojumu nesniegšanu sodīta ar naudas sodu Ls 200 apmērā. Šis lēmums nav pārsūdzēts un ir stājies likumīgā spēkā.

Savukārt nama īpašnieks – SIA „Līčkalni Plus" ar Rīgas domes Administratīvās komisijas 2007.gada 31.jūlija lēmumu sodīta par pamatpakalpojumu nesniegšanu ar naudas sodu Ls 500 apmērā. Arī šis lēmums nav pārsūdzēts un ir stājies likumīgā spēkā.

Atbilstoši likuma „Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā" un Rīgas domes 2005.gada 12.jūlija saistošo noteikumu Nr.6 „Personu, kurām nepieciešama palīdzība dzīvokļa jautājumu risināšanā, reģistrācijas un palīdzības sniegšanas kārtība" (turpmāk – Saistošie noteikumi) nosacījumiem, Rīgas domes komunālā departamenta Dzīvojamā fonda tehniskā stāvokļa novērtēšanas komisija 2007.gada 26.novembrī, apsekojot dzīvokli, kurā dzīvo pieteicēji, Rīgā, */adrese/*, konstatēja, ka dzīvoklis nav nodrošināts ar centrālapkuri.

Līdz ar to, pieteicēju ieskatā, ir konstatēti visi likumdošanā paredzētie nosacījumi, kas atļauj Rīgas domei pieņemt lēmumu par dzīvokļa piešķiršanu *B.* ģimenei.

[2.3] Komisija, atsaucoties uz Administratīvā procesa likuma 6.pantu par administratīvā procesa dalībnieku vienlīdzības principu, ir to piemērojusi nepareizi.

Proti, tik tiešām, Rīgas domes izlemšanā atrodas arī citu dzīvojamās mājas */adrese/* iedzīvotāju iesniegumi par dzīvokļu apstākļu uzlabošanu. Neapšaubāmi, pareizi konstatēts, ka viņi atrodas vienādi sliktos faktiskajos apstākļos.

Taču komisija nav ņēmusi vērā un nav devusi novērtējumu tam apstāklim, ka *V.B.* ir 2.grupas invalīds kopš bērnības. Tādējādi, pieteicēji nav vienlīdzīgi ar pārējiem šīs mājas iedzīvotājiem, jo viņiem ir tiesības uz izņēmuma pieeju dzīvokļa jautājumu risināšanā.

[3] Atbildētāju pārstāvošā iestāde Rīgas domes Dzīvojamo telpu izīrēšanas komisija tiesā iesniegtajā rakstveida paskaidrojumā norāda, ka pieteikums ir nepamatots un noraidāms pamatojoties uz turpmāk norādītajiem argumentiem.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 17.panta pirmās daļas 2.punktu, iestāde un tiesa, interpretējot (tulkojot) tiesību normu, lieto vēsturisko interpretācijas metodi, tas ir, noskaidro tiesību normas jēgu, ņemot vērā apstākļus, uz kuriem pamatojoties tā radīta.

Saistošo noteikumu 4.3.3.apakšpunktā minētā tiesību norma ir radīta ar mērķi sniegt ārpuskārtas palīdzību personām, kuru stāvoklis ir ārkārtas un nav cita risinājuma, kā izīrēt dzīvojamo telpu neievērojot rindas secību.

Rīgas domes Dzīvojamo telpu izīrēšanas komisija pieņemot Lēmumu konstatēja, ka Rīgas domes Komunālā departamenta Dzīvojamā fonda tehniskā stāvokļa vērtēšanas komisija 2007.gada 26.novembrī, apsekojot

dzīvokli */adrese/*, Rīgā, norādījusi, ka apsekošanas brīdī dzīvoklis nav nodrošināts ar centrālapkuri. Dzīvojamā telpa tiek apsildīta ar elektriskajiem sildītājiem.

Rīgas domes Dzīvojamo telpu izīrēšanas komisija vērtējot šo apstākli uzskatīja, ka nevar dot atzinumu par dzīvojamās telpas izīrēšanu ārpuskārtas, līdz ar to pieteicēji neatbilst Saistošo noteikumu 4.3.3.apakšpunktā minētajiem nosacījumiem un nav tiesiska pamata piedāvāt dzīvojamo telpu ārpuskārtas.

[4] Tiesas sēdē pieteicēji uzturēja pieteikumā ietverto prasījumu pamatojoties uz pieteikumā minētajiem argumentiem.

[5] Atbildētāja pilnvarotā pārstāve tiesas sēdē pieteikumu neatzina, balstoties uz Lēmumā un rakstveida paskaidrojumā tiesai norādītajiem argumentiem.

Motīvu daļa

[6] Tiesa, pārbaudot lietas materiālus un noklausoties administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus atzīst, ka pieteikums ir pamatots un apmierināms.

[7] Tiesa lietā konstatē šādus faktiskos apstākļus.

[7.1] 2007.gada 20.martā Rīgas domes Administratīvā komisija pieņēmusi lēmumu Nr.D57 10-13 saukt pie administratīvās atbildības SIA „Līčkalni Plus" (reģ.nr.40003667804) valdes priekšsēdētāju *I.Z.* (p/k 071270-14402) piemērojot naudas sodu Ls 200 apmērā *(lietas 30., 31.lapa)*;

[7.2] 2007.gada 4.jūnija iesniegumā Rīgas domes Komunālā departamenta Dzīvokļu pārvaldei *V.B.* lūgusi izīrēt dzīvojamo telpu ārpus kārtas *(lietas 35., 36.lapa)*;

[7.3] 2007.gada 31.jūlijā Rīgas domes Administratīvā komisija pieņēmusi lēmumu Nr.D57 27-10 saukt pie administratīvās atbildības SIA „Līčkalni Plus" (reģ.nr.40003667804) piemērojot naudas sodu Ls 500 apmērā *(lietas 32.lapa)*;

[7.4] Ar Rīgas domes Komunālā departamenta Dzīvojamā fonda tehniskā stāvokļa vērtēšanas komisijas 2007.gada 26.novembra aktu Nr.154 konstatēts, ka apsekošanas brīdī dzīvoklis (*/adrese/*, Rīgā) nav nodrošināts ar centrālapkuri. Dzīvojamā telpa tiek apsildīta ar elektriskajiem sildītājiem *(lietas 13.lapa)*;

[7.5] Rīgas domes Dzīvojamo telpu izīrēšanas komisija 2007.gada 10.decembrī pieņēma lēmumu (sēdes protokols Nr.87), ar kuru nolemts atteikt izīrēt ārpuskārtas *J.B.* 4 cilvēku ģimenei (viņš, sieva *V.B.*, 2 dēli: *Ju.B., M.B.*) dzīvojamo telpu *(lietas 7.lapa)*.

[8] Pieteicēji pieteikumā lūdz atcelt Lēmumu, ar kuru viņiem atteikts izīrēt ārpuskārtas dzīvojamo telpu. No pieteikuma kopumā secināms, ka

faktiski pieteikums iesniegts par tāda labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru pieteicējiem tiktu izīrēta ārpuskārtas dzīvojamā telpa.

Kā atzīts administratīvo tiesu praksē, šādu divu prasījumu nodalīšana nav pareiza, parasti tie kopumā veido vienu prasījumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu. Savukārt prasījums par nelabvēlīga administratīvā akta atcelšanu nav patstāvīgs pieteikuma priekšmets, jo nelabvēlīga administratīvā akta atcelšana pati par sevi nedod pieteicējam labumu, kuru viņš vēlas iegūt. Tādu labumu var dot tikai labvēlīga akta izdošana. Gadījumā, ja tiek pieņemts lēmums par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, iepriekš izdotais atteikums automātiski zaudē spēku. Tādējādi nelabvēlīgais administratīvais akts, ar kuru iestāde atteikusi apmierināt pieteicēja prasījumu, ir vērtējams vienīgi kā lietas iepriekšējās ārpustiesas izskatīšanas rezultāts, proti, priekšnoteikums, lai persona varētu vērsties tiesā ar pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu *(sk. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2007.gada 4.janvāra sprieduma lietā Nr.SKA-14 17.punktu un 2006.gada 2.novembra sprieduma lietā Nr.SKA-415 17.punktu).*

Ievērojot minēto, tiesa secina, ka prasījums par Lēmuma atcelšanu, nav izskatāms kā atsevišķs prasījums. Tiesai jāizvērtē tikai prasījums par labvēlīga administratīvā akta izdošanu – par pienākuma uzlikšanu atbildētājai izīrēt pieteicējiem ārpuskārtas dzīvojamo telpu.

[9] Likumā „Par dzīvojamo telpu īri" $11.^3$ panta pirmās daļas 1.punktā noteikts, ka dzīvojamās telpas īres līgumā nosakāmi tie pakalpojumu veidi, kurus dzīvojamās telpas lietošanas laikā saņem īrnieks, tostarp, pamatpakalpojumi, kuri ir nesaraujami saistīti ar dzīvojamās telpas lietošanu (apkure, aukstais ūdens, kanalizācija un sadzīves atkritumu izvešana).

No lietas materiāliem redzams, sprieduma [7.4] punkts, ka Rīgas domes Komunālā departamenta Dzīvojamā fonda tehniskā stāvokļa vērtēšanas komisija ir konstatējusi ka dzīvojamā telpa, */adrese/*, Rīgā, nav nodrošināta ar centrālapkuri.

[10] Saistošo noteikumu 4.3.3.apakšpunkts noteic, ka Rīgas domes Dzīvojamo telpu izīrēšanas komisija var izskatīt jautājumu par dzīvojamās telpas izīrēšanu ārpus kārtas 7.reģistrā reģistrētai personai, ja tās īrētajā dzīvojamā telpā denacionalizētajā vai likumīgajam īpašniekam atdotajā mājā nav nodrošināti likuma „Par dzīvojamo telpu īri" $11.^3$ panta pirmās daļas 1.punktā minētie pamatpakalpojumi, Rīgas domes Administratīvā komisija pieņēmusi lēmumu par namīpašnieka (pilnvarotās personas) sodīšanu ar naudas sodu par pamatpakalpojumu nesniegšanu, šis lēmums stājies likumīgā spēkā, trīs mēnešu laikā pēc lēmuma pieņemšanas nav nodrošināti pamatpakalpojumi un pamatpakalpojumu nesniegšanas faktu konstatējusi Rīgas domes Komunālā departamenta Dzīvojamā fonda tehniskā stāvokļa vērtēšanas komisija.

No lietas materiāliem redzams, sprieduma [7.1] un [7.3] punkts, ka dzīvojamās mājas */adrese/*, Rīgā, īpašnieks ir atkārtoti administratīvi sodīts par dzīvojamās mājas nenodrošināšanu ar apkuri. Lēmumi par administratīvā soda piemērošanu nav pārsūdzēti un stājušies likumīgā spēkā.

[11] Saistošo noteikumu 4.8.3.apakšpunkts noteic, ka dzīvokli sociālajā dzīvojamā mājā izīrē reģistrācijas secībā, izņemot gadījumu, kad Rīgas domes labklājības departaments un Rīgas domes Dzīvojamo telpu izīrēšanas komisija sniegusi atzinumu par nepieciešamību paātrināt dzīvokļa jautājuma risināšanu.

Ņemot vērā normatīvo regulējumu, atzīstams, ka lai būtu pamats apmierināt pieteicēju prasījumu, jākonstatē visi Saistošo noteikumu 4.8.3.apakšpunktā paredzētie priekšnoteikumi:

1) pieteicēja īrē dzīvojamo telpu denacionalizētā vai likumīgajam īpašniekam atdotā mājā;
2) nav nodrošināti likuma „Par dzīvojamo telpu īri" $11.^3$ panta pirmās daļas 1.punktā minētie pamatpakalpojumi;
3) Rīgas domes Administratīvā komisija pieņēmusi lēmumu par namīpašnieka (pilnvarotās personas) sodīšanu ar naudas sodu par pamatpakalpojumu nesniegšanu, šis lēmums stājies likumīgā spēkā, trīs mēnešu laikā pēc lēmuma pieņemšanas nav nodrošināti pamatpakalpojumi un pamatpakalpojumu nesniegšanas faktu konstatējusi Rīgas domes Komunālā departamenta Dzīvojamā fonda tehniskā stāvokļa vērtēšanas komisija.

Lietā nav strīda, ka ir iestājušies visi tiesību normā paredzētie priekšnoteikumi dzīvojamās telpas izīrēšanai ārpus kārtas.

Līdz ar to konstatējot, ka pastāv tiesību normā paredzētie labvēlīga administratīvā akta izdošanas priekšnoteikumi, secināms, ka Lēmums ir prettiesisks un tādējādi atceļams no tā pieņemšanas dienas, bet pieteicēju pieteikums apmierināms.

[12] Tiesa norāda, ka konkrētajā gadījumā, nav pamata atsaukties uz Administratīvā procesa likuma 6.pantu, kurā iestrādāts vienlīdzības princips, kas uzliek pienākumu to ievērot lēmumu pieņemšanā. Ja tiesību normā paredzēti konkrēti priekšnosacījumi kāda lēmuma pieņemšanai un persona šiem nosacījumiem atbilst, tad nav nekāda pamata norādīt, ka līdzīgos gadījumos arī citām personām netiek piešķirtas normatīvajā aktā paredzētās tiesības.

Vēl jo vairāk pieņemot Lēmumu atbildētāja nav ņēmusi vērā, ka *V.B.* ir otrās grupas invalīde no bērnības uz mūžu un darba nespējīga *(lietas 28.lapa)*. Šis apstākli ir ņemams vērā pieņemot lēmumu un nedod pamatu apšaubīt dzīvojamās platības piešķiršanas nepieciešamību ārpuskārtas.

[13] Administratīvā procesa likuma 254.pants noteic, ka gadījumā, ja pieteikumu par administratīvā akta izdošanu tiesa atzīst par pamatotu, tā

uzdod iestādei izdot attiecīgu administratīvo aktu. Ja iestādei vairs nav jāizdara lietderības apsvērumi, tad tiesa spriedumā nosaka administratīvā akta saturu un izdošanas termiņu. Savukārt, ja iestādei vēl ir jāizdara lietderības apsvērumi, tiesa spriedumā nosaka, ka iestādei noteiktā termiņā jāizdod administratīvais akts. Izdodot administratīvo aktu, iestādei ir obligāti spriedumā konstatētie fakti un to juridiskais vērtējums.

Līdz ar to atbildētājai atkārtoti jāizskata pieteicēju iesniegums par dzīvojamās telpas piešķiršanu ārpuskārtas un jāizdod pieteicējiem labvēlīgs administratīvais akts.

R e z o l u t ī v ā d a ļ a

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu 253.panta pirmo daļu, 254.panta pirmo daļu, otrās daļas 2.punktu un 289.-291.pantu, tiesa

n o s p r i e d a :

apmierināt *J.B., Ju.B., M.B.* un *V.B.* pieteikumu.

Uzlikt par pienākumu Rīgas domes Dzīvojamo telpu izīrēšanas komisija viena mēneša laikā pēc sprieduma spēkā stāšanās, pieņemt lēmumu ar kuru *J.B.* ģimenei ārpuskārtas tiek piešķirta dzīvojamā telpa.

Piespriest no Rīgas pilsētas pašvaldības par labu *V.B.* samaksāto valsts nodevu desmit latu apmērā.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnesis (paraksts) M.Birkmanis

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas
tiesnesis _____ M.Birkmanis
Rīgā, 2009.gada 3.novembrī.